

NA POT...

Iz mladih src je vkljub tujini in zimskemu mrazu priklilo cvetje, ki ga v šopek povezanega nameravate mesec za mesecem ponujati tovarišem in sotrpinom. S svojim vonjem in skromnimi barvami naj bi jim vlivalo veselja v zaskrbljene duše. Budilo naj bi zamrle nade v sonce svobode, ki še sije nekje na nebu in ima tudi za nas žarke, ki bodo prodrli gosto zaveso oblakov in tudi na našo življenjsko pot še posijali z vso lepoto in toploto.

Cvetje iz vaših src! Iz src, ki jih je zgodnja bridkost razorala, težka zaskrbljenost posejala in jih trpkost begunstva z vsemi omejitvami dan za dnem napa-ja - ali more iz teh src vzkliti cvetje, vonjivo in živobarvno, v tolažbo in tiho veselje vsakogar? Ali niso taka srca tla za žalostno cvetje, ki ne razvese-ljuje, ampak zalost le še veča?

O, če srca kljub vsem bridkostim greje in razžar-ja nadnaravno sonce božje milosti, če je duša trdno povezana z Bogom, ki je cilj vsega našega hrepenenja, če je odprta Oni, ki je "začetek našega veselja", tedaj nosi človek v sebi ograjen vrtiček, v katerem pri še tako neugodnih zunanjih razmerah uspeva najlepše cvetje. Tak vrt ne pozna slane, ne zmrzline: v njem cvete večna pomlad.

Taka srca si hranite, iz njih natrgajte vsak me=sec pestre šopke, ki bodo vsem povedali, kako je v vas gorko in lepo od božje luči in toplote. Pa čeprav bo to cvetje izhajalo v tujini, bo vendarle domače po oku=su, vonju in barvi. Kar je božjega, je vedno in povsod domače duši, ki je v Bogu doma.

S to mislijo želim "Cvetju v tujini" obilo božjega blagoslova in prosim nebeško vrtnarico Marijo, naj ga kmalu presadi v varno svobodo na domovinska tla.

Marija:

MARIJINA BOL

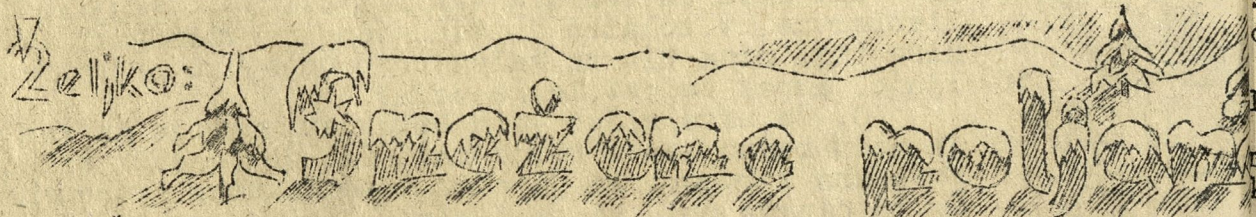

Marija kleči ob jaslicah in vija v plenice novorojeno Dete. Njegove očke se smehljajo, Njegove ce blagoslavljaajo. Toda Marijine duhovne oči zro v daljo, kjer se Jezusa spleta trnjeva krona ...

Zastor bodočnosti se ji odgaja: Svojega Sina vidi med bedo človeštva. Kako uči, oznanja Očev vo kraljestvo, deli dobrote in usmiljenje, a žanje - sovraštvo. Grehu sveta Ga obsodijo na smrt. Glej! Kako nese križ... Že visi na njem: Ena sama rana je Njegovo lo. Ali slišiš, Mati? Celo v smrti uri moli za svoje rablje. "Oče od pusti jim ..."

Kaj je mogoče, da bo to srčno Detece moralo prestati toliko trpljenja? - Resnično! Samo si je izbralo pot križa - za nas.

Marijino srce občuti vso kost, ki čaka Sina. Solze ji v očeh med zibanjem in petjem uske. Vendar se Marija smehlja, razume Sinovo žrtev. Ljubeznivo skloni nad Njim, Ga poljubi na in mu v imenu vsega človeštva peče toplo zahvalo za božjo ljubezen.

Že pet let ga ni bilo doma. Hodil je po svetu in iskal naslad. S polno roko je zajemal radosti življenja in mislil je, da je srečen.

Toda... Vselej, kadar se je leto bližalo koncu in je prihajal božič, vselej je začutil v sebi skrivnostni nemir. Nekaj mehkega in otožnega, kakor daljno domotožje, ga je vsega prevzelo in vleklo domov. Spomnil se je revne in zapuščene kočice v hribih nad Savo. V njej sameva starka, skrušena in upognjena - njegova mati. Sama sed z molkom v roki pri peči in sveči, ki gori v kotu ob jaslicah, plašno osvetljuje revno sobo. - Božič bedne in osamljene starke v daljnih hribih, pozabljenih od sveta!

Da, v takih trenutkih ga je vleklo domov. A siloma je udušil v sebi to hrepenenje. Iskal je novih zabav in naslad ter skušal prevpiti sam sebe. Božič: Valček, dekle in vino... To je sveta noč.

Včasih pa je obhajal praznike drugače. V revni koči v daljnih hribih jih je doživljal. Oče in mati, bratje in sestre, tedaj so bili vsi doma. Poklekali so k jaslicam in zadonela je ona čudovito

lepa pesem: Sveta noč, blažena noč ... Čudno! Takrat je bil srečen.

Sedaj pa ... Oče je že davno mrtev, a bratje in sestre so se razkropili po svetu, kajti domača zemljica je skopa in ni dajala dovolj kruha. Baje so vsi srečni: Francka je poročena nekje na Štajerskem. Ima tri otročiče in dobro ji gre. Ivanka služi v Ljubljani. Tone je odšel v Ameriko in piše, da ne strada. On pa ... Po svetu se potika, išče sreče, a je ne najde. Pač! Pokaže se mu za trenutek, ko pa seže po njej, izgine zopet v nedosegljive daljave. Nemiren in razdvojen, nikjer doma, povsod tujec ...

Letos pa ga je z vso silo vleklo domov. Ni se mogel več upirati: domači hribi so ga vabili.

"Grem!" je sklenil.

In je šel. Kakor izgubljen sin se je vračal, da pozdravi svojo mater in - jaslice v kotu. Morda bo ob njih zopet našel izgubljeni mir. Lepo bo! Objel bo ubogo mamico in skupaj bosta pokleknila pred jaslice. Skupaj bosta, kot nekoč, molila božje Dete.

Globoko se je udiral sneg, ko je gazil po hribovski grapi. Dolgo ni toč že nihče hodil.

Drevje se je upogibalo pod težo snega. V dolini so pozvanjali zvonovi. Sveti večer ...

Gazil je dalje.

"Kmalu bom doma. Mati bo sedela ob peči in kar verjeti ne bo mogla, da sem v resnici prišel. Saj me je že pet let zaman pričakovala. Lepo bo, lepo!"

Truden je že bil od dolge in strme poti. Naslonil se je na drevo in počival. Razmišljal je...

- Nekoč ... Bil je najbolj razposajen dečko v vasi. Vedno nasmejanega obraza, živih oči in poskočen kot iskra. In vendar: pošten in srečen fant. Pozneje pa ... Ah, temni spomini! Šel je v mesto, hodil po mlakužah in izgubljal tla pod nogami. Mladostno čisto srce si je zastrupil. A sedaj? - Nazaj, nazaj v jasno in čisto mladost, nazaj k materi, nazaj k jaslicam!

"Da! Moram! Hočem!"

- - - - -

Snežilo je. Sneg je pokril ob drevesu slonečega popotnika. A on se ni ganil. Gledal je božje Dete, kako prihaja in mu proži roke v objem. Srečen je strmel Vanj, ki mu prinaša mir.

Sredi gozdov, pod belo snežno odejo je obhajal svoj božič. Svoj poslednji božič ...

Globoko v dolini so pozvanjali svetonočni zvonovi. V revni koči med gorami pa je sedela zapuščena starka. Molila je za svojega sina, ki tava po svetu Bog ve kje.

Sveča ob jaslicah je dogorela in ugasnila...

YRTOMIR: IZZA ZIDOV

veta noč...V samostanskem zvoniku je odbil deset. Zvon se je zamajal in nas vabil k molitvi.

Tiho sem stopal za belo postavo menike kartuzijana. Samo mala, brljava svetilka je razsvetljevala korak pred nama in metala po šastne sence na zidove obokanih hodnikov.

Stopila sva v veličastno svetišče, zaveto v temo. Le drobna lučka je trepetala pred oltarjem in beli menihi so se tajinstveno obražali od rjavih ozadij kornih klopi. Kot ki pi v vdolbinah so stali in molče zrlili peds

Pridružila sva se jim...

Prižgali smo svetilke: Bleda svetloba je padala na ogromne, odprte knjige, iz katerih so zrle v nas okorne note in velike črke psalmov. Vse drugo je zavijala skrivnostna tema.

Visok in čist glas prvega molilca je napolnil božji hram :
"Christus natus est nobis, venite adoremus! ..."

V dveh korih smo peli psalm za psalmom, himno za himno.

Naenkrat je odjeknilo iz zvonika dvanaest udarcev in pričela se je polnočnica. Oltar je zažarel kot ogromno božično drevo, ves v lučkah, od tal do vrha, kjer je blestela svetla zvezda. Iz globine srca mi je privrel spev: "Gredo in adoramus Deum..." - - -

Ure so minevale kot minute. Sam nisem vedel, kdaj je bilo konec veličastnih trenutkov in sem za menihom odhajal v svojo celico k počitku.

Moja duša je bila polna svetonočne pesmi...

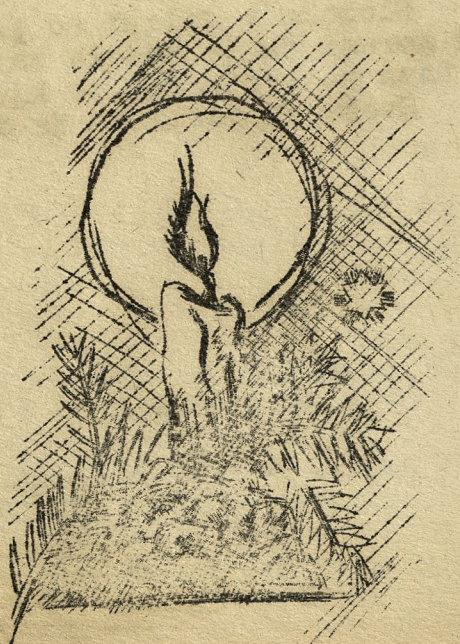

Željko: Božični spev

O, skrivnostni, sveti čas,
ko prihaja iz nebes
božje Detece med nas
ter prižiga v srcu kres.

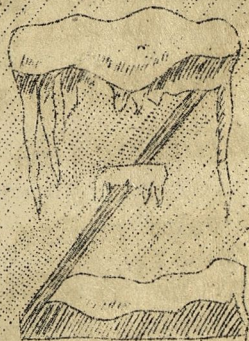
Blažena, ti sveta noč!
Bog se je ponižal k nam ...
Mimo naših koč gredoč
temno noč spreminja v dan.

Čuj, nebeško Dete, čuj:
trda srca nam prenovi!
Vekomaj nam v njih kraljuj,
rod slovenski blagoslovi!

Hinzko:

Moj božič v družini

neverjetno naglico so se tisto leto približali božični prazniki. Komaj je izginil za nami dan spomina rajnih in komaj so pospravili stojnice Miklavževa semnja s Kongresnega trga, že so minevali po slednji dnevi adventa.

V šoli smo z živahno neučakanostjo pričakovali okrožnice, ki nam bo naznanila pričetek božičnih počitnic. Hej, kaj bi je ne!

"Nam bodo podarili ponedeljek? - Menda ne bodo letos krajšali počitnic? - Kaj se odpelješ domov?..." Vprašanja so padala drugo za drugim. Iz vseh je žarelo hrepenenje mladih src po sreči, ki ožarja

sleherno družino, zbrano okrog jaslic.

Okrožnica je prišla, z njo pa tudi razočaranje. Preko žarečih obrazov drugošolcev se je privlekla od nekod rahla megla. V okrožnici je bila namreč napovedana poleg božičnih počitnic tudi - konferenca.

"Pa ravno jutri! Dan pred počitnicami..." sem se jezil ter malomarno metal zvezke v šolsko torbo.

Konferenca mi ni šla prav nič v račune. Pri francoščini mi je spodletelo in tudi matematične naloge dvomljive ocene še nismo dobili nazaj. Čudne slutnje so me spreletavale in mi kalile veselo pričakovanje božičnih praznikov. - - -

Zadnji dan pouka.. Običajna živahnost je pred razrednikovo uro zamrla. Zdelo se mi je, da jo je med pavzo, ko smo zračili učilnico, odnesel prepih. In potem tisto čakanje, ko je profesor vso uro počasi odpiral dijaške knjižice, pomakal pero v črnilo in pisal, pisal...

Drugikrat bi ugibal, kaj bom na vrsti, danes pa sem to opustil. Grizel sem si nohte in gledal skozi okno: "Morda mi bo pa v francoščini le prizanesel, saj je bilo prvič. In če sem pisal pozitivno tudi matematično? ... Ah! ..."

Ako bi šolska ura ne bila tako kratka, bi seskoraj prepričal, da sem zopet srečno ušel skozi konferenčno rešeto. -

S trepetajočo desnico sem sprejel knjižico in jo nesel v klop. Odprl sem jo: pogled mi je obstal na okroglih črkah razrednikove pisave.

"Slaba ocena iz francoščine in matematike pismeno ..."

V trenutku so se zrušili prelepi načrti; vse veselje do božičnih praznikov je v meni na mah ugasnilo. Zaprl sem dijaško knjižico in se zopet zagledal skozi okno v plesoče snežinke, ki so se gosto usipale izpod nebesne sivine. Prvikrat mi je v šoli zdrknila po licu solza ...

Tisti dan se nisem poslovil od sošolcev. Tudi veselih praznikov nisem voščil nikomur. Stopal sem po zasneženi Tržaški cesti in pred

oči so mi venomer migljale tiste okrogle črke. Videl sem jih v p
snežink, videl pred nogami v snegu ... In ko sem zamežal, da bi se
jih vsaj za hip znebil, mi je v srcu zaključalo: "Lepe praznike si
pripravil! In kaj poreče mati?"

Saj res! Mati... Tako skrbi zame. Veseli se svetonočnega mira
jaz pa ji nosim domov tako grenko bol.

"Da so morali sklicati konferenco tik pred prazniki!..." me
zopet pograbilo in bruhalo iz mene. Nikamor več se mi ni mudilo.

Mati, uboga mati! Vse praznike ji bom skvaril...

Obstal sem za trenutek. "Ne, ne! To se ne sme zgoditi! Ne sme
kaliti božičnega veselja ne drugim, ne sebi."

In sklenil sem, da izida konference pred koncem počitnic ne bo
izdal. - - -

"Kako je?" me je vprašala mati s tistim - meni tako znanim -
glasom, ki je kar pričakoval razočaranje in nehvaležnost.

Za hip sem molčal, potem pa se ji zlagal, čeprav me je davilo
da sem komaj izjecljal tistih nekaj besed: "Se nismo dobili knjižice."

Mati ni spraševala dalje: preveč je imela pripravljanja za praz-
nike. Jaz pa sem se globoko oddahnil, ko je odšla po opravkih v so-
Vendar sem še čutil rdečico, ki mi kar ni hotela z lic: Pred samim
seboj sem se sramoval, da sem mater tako grdo nalagal.

"Ne smem kvariti praznikov," sem se prepričeval, a umiril se
nisem.

Zvečer sem v kotu postavljaj ja-
slice. Nekaj trenutkov sem se raztre-
sel, vendar mi je od časa do časa za-
plesala pred očmi dijaška knjižica.
Čutil sem jo v žepu suknjiča in zdela
se mi je težka kot svinec.

"Saj res! Kaj če jo mati najde?
- Skriti jo moram, skriti za vse praz-
nike..."

Pogledal sem okoli sebe: bil sem
sam. Roka mi je naglo segla v žep. Kar
speklo me je, ko sem se dotaknil plat-
nic. Vendar sem jih zagrabil kot bi
jih hotel zadaviti.

Izvlekel sem nesrečno knjižico
in jo z eno samo kretnjo porinil na
polico pod mah betlehemske poljan.---

Sveta noč... Vsi smo bili zbrani
v topli družinski sreči. Prijeten vonj kadila je napolnil dom. Potem
pa smo pred jaslami molili in peli.

A jaz? Nisem videl jaslí pred seboj in svečke so se plašno
umaknile nekam v daljavo. Tudi valovite poljane so izginile. Le dija-
ška knjižica je ostala in misel nanjo me je popolnoma raztresla.

Udušil sem solze in požrl slino, ki so se mi dvigale po grlu.

"Mater si nalagal ... Pa si upaš stati pred jaslami?..." mi je
razbijalo v prsih.

Zal mi je bilo, da sem skril svoj greh. "Pa ravno pod mah! - Le
zakaj nisem knjižice pokazal takoj, ko sem jo prinesel domov", sem
si očital.

Sklonil sem glavo. Nič več nisem mogel peti.

Vse božične praznike sem bil tih kot nikoli poprej. Srečanja z
materinimi očmi nisem mogel prenesti. Tudi jaslí sem se ogibal, da
mi je bilo v resnici nerodno. Vsak pogled nanje mi je zadal novo rano.
Tudi mati je opazila moj nemir.

Neko popoldne se je sklonila k meni in se rahlo dotaknila mojih ramen.

"Bini, kaj ti je? Povej!..."

Zdrznil sem se. Naj ji pogledam v oči? - Ne bi ji mogel.

"Mati..." sem izdaval iz sebe ter sklonil glavo. Polile so me solze.

In materina roka me je peljala - k jaslicam. Moj Bog, pa ravno k jaslicam v kot, da sem skozi solze zopet videl pred seboj svojo nesrečno knjižico.

Mati pa mi je dvignila glavo ter mi zrla v oči. Pogleda sta se siečala...

Naj se tajim? Naj se lažem svoji materi? In tu, pred jaslicami, kjer sem vsako leto preživel najlepše ure življenja...

Materine oči so nemo spraševale. Zdele so se mi kot dve jasni zvezdi, ki edini svetita na mojo samotno pot.

In tedaj sem videl, kako sta se odtrgali od njiju dve biserni solzi. Njuna lesketajoča se sled na materinem licu se mi je zdela kot žar, ki se spušča od božične zvezde nad hlevcem.

Bil sem premagan ...

Padel sem v materino naročje in zahtel kot še nikoli. Vse sem ji povedal in jo prosil odpušcanja.

Mati me je pobožala po mokrem licu. Potem pa se je zagledala v Marijo, ki se je v hlevčku mojih jaslic sklanjala nad Jezusom, ter mi vračal smehljaj za smehljaj ...

"Bim, bam, bam ..." Zopet pojo svetonočni zvono in nas vabijo v cerkev k praznovanju najlepše in najsvetejše skrivnosti rojstva Sina božjega.

Misel na veliko ljubezen božjo do Sloveškega rodu, jaslice, zvonov, prelepe božične pesmi ... Vse se preliva v dušah v eno samo harmonijo ljubezni, miru in radosti. Božično slavlje sicer knalu mine, a ostanejo nam dragoceni darovi božjega Deteta. Vsak dan se znova rodi in daruje na naših oltarjih. Vsak dan prihaja - na mesto v betlehemiški hlevček - v naša srca in se združuje z nami. Tako imamo vedno božič...

Na zemlji pa živi še vedno preko ene milijarde poganov, ki še niso doživeli skrivnosti božiča. Ne poznajo Jezusa in Njegove neskončne ljubezni. Njih čas je še vedno čas pričakovanja-advent.

Gotovo nam ta množica nekrščenih bratov vzbuja sočutje in voljo,

da jim pomagamo odpreti vrata do pravega Boga in bogastva milosti, ki jih deli po sv. Cerkvi.

Toda misijonsko delo ne temelji na naših čustvih, ampak na dolžnosti vseh vernikov. Ta dolžnost izvira iz druge največje zapovedi: ljubezni do bližnjega in iz bistva Cerkve.

Ljubezen do bližnjega se kaže v dejanju, ne le v besedah. Največje delo ljubezni pa je brez dvoma to, da omogočimo vsem poganskim bratom doseči Resnico.

Veže pa nas ta dolžnost tudi kot člana mističnega telesa Kristusovega - sv. Cerkve. Vsako telo opravlja v glavnem dve nalogi: ohranja se in raste. Prav tako mora opravljati dvojno nalogo tudi Cerkve. Spreobrača in vodi duše k Bogu - dušno pastirstvo, obenem pa presaja i svojo vidno organizacijo tja, kjer je še ni - misijonstvo. Prvo delo bo trajalo do konca sveta, drugo pa bo dovršeno takrat, ko bo Cerkve zakoreninjena v vsakem narodu, to je: ko bo imela zadostno število vernikov, domačih škofov, duhovnikov in redovnikov in ko bo tudi finančno popolnoma neodvisna od tujine. Sv. Pavel pravi: "...ko bo Kristusovo skrivnostno telo zrastlo do polne moške starosti..." Tudi narodova kultura mora biti prepojena s krščanskim duhom.

Pri tem plemenitem delu smo mi vsi - udje sv. Cerkve - dolžni sodelovati. V prvih časih krščanstva so se verniki tega zavedel: vsak kristjan je bil ali apostol, ali odpadnik. Danes pa te zavesti ni več. Zato moramo poživiti čut misijonske dolžnosti in doseči vsaj njeno minimalno izpolnjevanje: včlanjenje vseh nad dvanaest let starih vernikov v DGV.

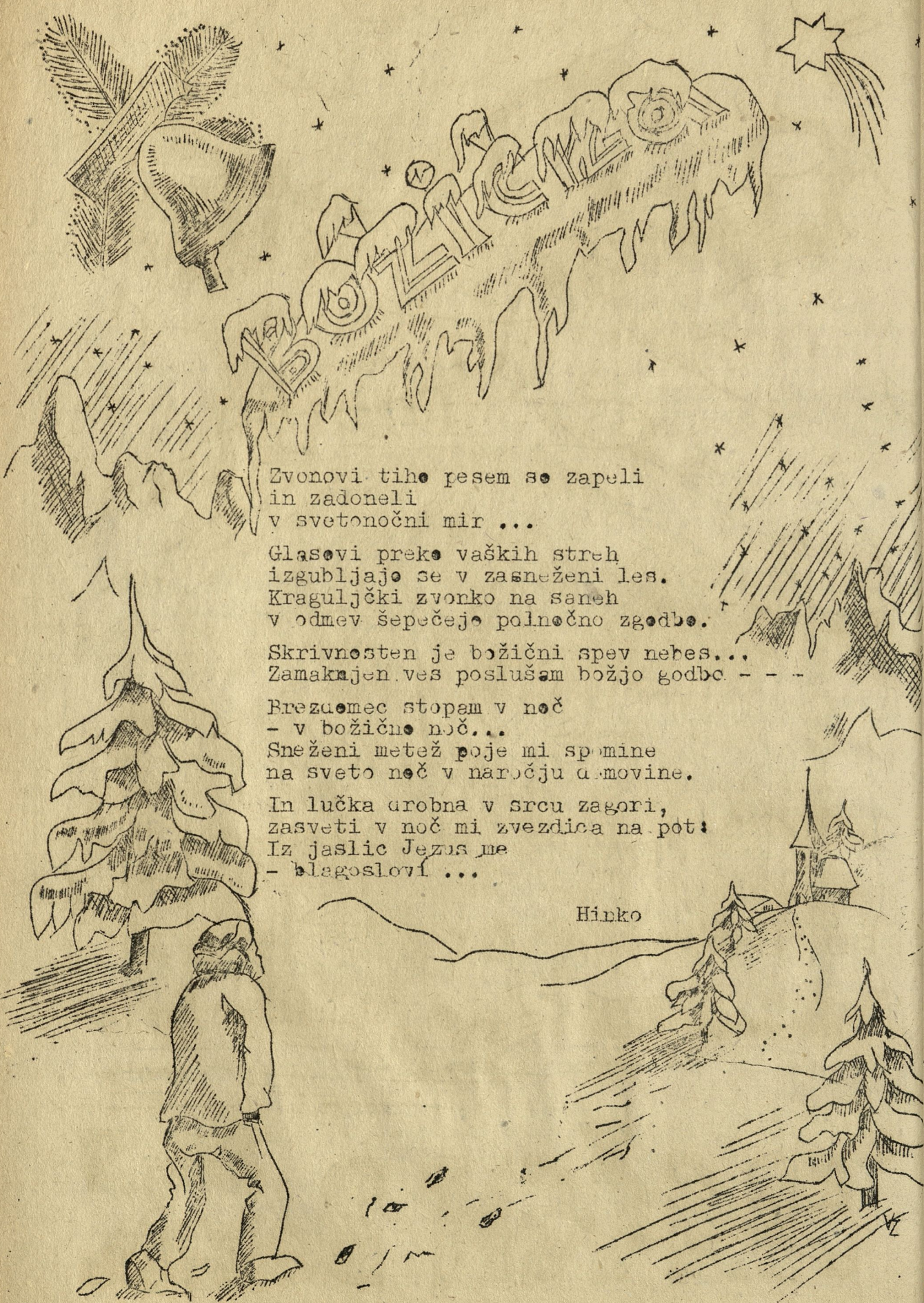
Dijaki, bod ča katoliška inteligenca, pa moramo še bolj poznati misijonske probleme. Moramo jih proučevati, da bomo pripravljeni postati nositelji misijonske misli med našim narodom.

Prosimo božje Detece, naj posveti v pogansko temo z lučjo svoje ljubezni in naj vcepi vse poganske narode na svoje skrivnostno telo - sv. Cerkve. Naj skoraj pride čas, ko se bodo na sveto noč zbrali okrog jaslic vsi narodi in zapeli prelepi spev z betlehemskih poljan: "Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem!"

GLORIA IN EXCELSIS

SREČEN BOŽIK

Zvonovi tiho pesem so zapeli
in zadoneli
v svetonočni mir ...

Glasovi preko vaških streh
izgubljuje se v zasneženi les.
Kraguljčki zvonko na saneh
v odmev šepetajo polnočno zgodbo.

Skrivnosten je božični spev nebes...
Zamakajen ves poslušam božjo godbo - - -

Prezamec stopam v noč
- v božično noč...
Sneženi metež poje mi spomine
na sveto noč v naročju domovine.

In lučka grobna v srcu zagori,
zasveti v noč mi zvezdica na pot:
Iz jaslic Jezus me
- blagoslovi ...

Hinko

FZ. V SVETI NOČI

Mrak lega na samotno gorsko vasico. Vse je mirno in tiho, le vetrič se polglasno igra s snežinkami, ki rahlo naletavajo in odvajajo svet v praznično obleko.

Za vasjo zacvili pes in prekine tihoto svetega večera. Vzpenja se in nateguje verigo, da je njegov hripav in zategnjen lajež še bolj nenavaden. Le zakaj je žival tako nemirna?

Po stezi preko zasneženega hriba stopa mlad, zastaven fant. Ni mu mogoče videti v obraz, ki ga ščiti ovratnik, zakaj veter mu neusmiljeno meče snežinke v premraženo lice. Na čelo potisnjena vojaška čepica je že vsa bela in na cevi brzostrelke, ki mu visi preko ramen, se je nabrala debela plast ledu.

Fant hiti, da bi čimprej prišel v vas in ugledal svojo rojstno hišo. A misli so mu hitrejše kot korak.

Kako je doma? Je mati še zdrava? In oče, sestre, brat ... Koliko časa jih že ni videl! Več kot pol leta je bil na terenu in ni dobil dovoljenja, da bi vsaj za hip stopil pod domačo krov, da bi se na lastne oči prepričal, kako je z domačimi.

"Le zakaj sem šel od doma..." Zarzne se. Mar ni ta misel pregrešna? - Zakaj je šel od doma? Še vprašuje zakaj? - Ker mu je to narekovalo sveta vera, ker mu je to narekovala lju-

ba slovenska zemljica.

"Zate, draga domovina, bi šel kamor koli. Zate bi prestal še večje žrtve in napore. Zate bom daroval svojo srčno kri, če bo tako velela božja volja. Vse zate, zemljica, vse! ... Samo sovražnik ti ne sme gospodovati.

Misel mu za trenutek obstane. Fant dvigne oči in se zazre v snežno belino. Zazdi se mu, da izza smrečja vstaja obraz drage ...

"Mici!..." Iz prs se mu izviije vrisk in bol obenem. Da, tudi zanjo se bori. Da bo nekoč lahko učila svoje otroke moliti. "Ne! Tvojih in mojih biserov ne bodo nikdar kvarili zvodniki slovenskega naroda! ..."

Fant pride v vas. Kako je vse praznično. Okna veselo mežikajo kasnemu popotniku.

Pri Oglarju je vse mirno in temno. Le od jaslicami v kotu narahlo utripa lučka in ti skozi ledene rože na oknu na snežene pe ob cesti. Kaj že počivajo? In nocoj, na ti večer?... Ne.- Ko gre mimo okna, ujame otroške glasove: "Sveta Marije, Mati zja..." Za njimi se oglasi Oglarka: "Zdrava ja..., ki si ga Devica rodila..."

-Molijo.

Vojak pospeši korake. Ko hiti mimo Mežnarjevih, se s čudno tesnobo v srcu ozre skozi okno. Jani je bil Lojzek še doma. Skupaj sta opolnoči pritrkavala. A letos molijo pri njih samo trije. Sina ni več ...

"Bog vedi, kje bom drugo leto jaz..." - - -

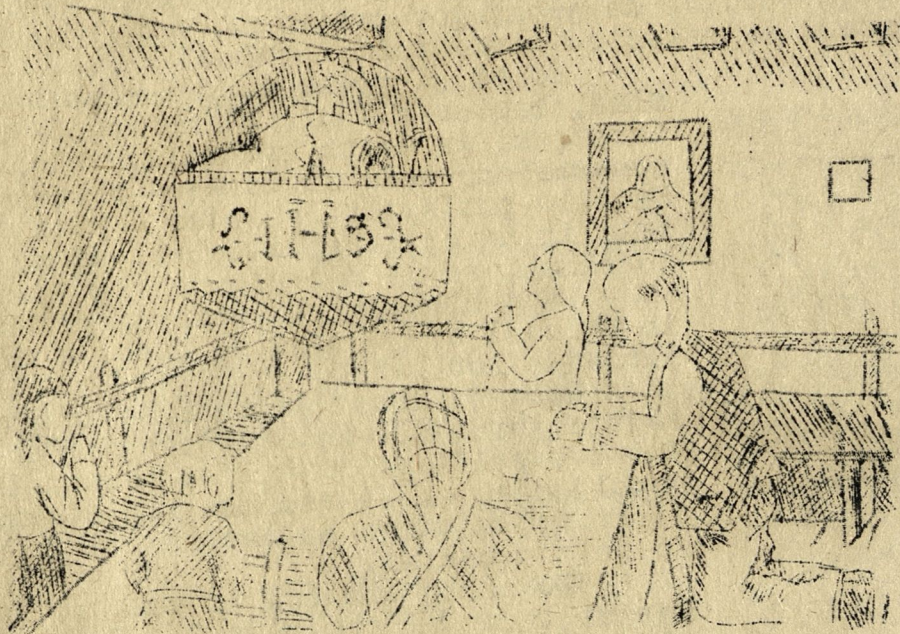
Doma je vse pripravljeno in praznično. Le kaj še čakajo! Ko ~~bi vasi hitro priceli~~ z molitvijo, da bi se potem igrali, vlivali svinec ter "prerokovali," kaj se bo prihodnje leto v vasi zgodilo. Mladi so nestrpni, mati pa odlaša in hodi na hišni prag.

"Saj je pisal, da pride. Se mu vendar ni kaj pripetilo? Mati božja, varuj ga ! ..."

Nekdo prihaja. Vsi čujejo stopinje po zmrzlem snegu in nato si prišlec otepava okovane čevlje. "France!..." Materi se od sreče orose oči. France ...

Molijo. Po dolgem času zopet vsi skupaj. Tudi zdravanarijo za slovenske junake, ki se bore širom domovine.

"... Sveta Marija... Gospod, varuj jih!"

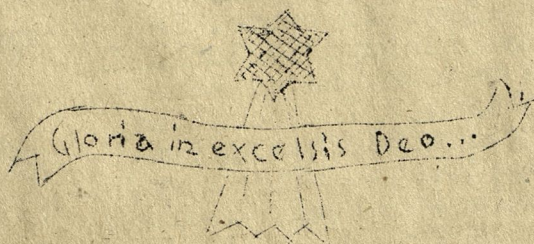

Čas hiti svojo pot. Zopet je minilo leto in približal se je nov božič. A letos se pri Galetovih žalostni. Trpka bol jim je za - brisala smehljaj z usten.

Tudi letos hodi mati na hišni prag in čaka, čaka ... Zaman !
- Molijo. Med prsti drse jagode rožnega venca, po razoranih licih polze solze.

"Marija! Torej sem čakala zaman... Ne bo se vrnil več - nikoli več ... Za Franceta, naj v miru počiva : Zdrava Marija ..."

France počiva v Teharjih. Snežinke padajo na njegovo gomilo in mu šepetajo uspavanko svete noči ...

BEGUNSKJE JASLICE

Helena

Tiha noč je ...
Zvezdic sto blešči na nebu.
Spava v jasliah Dete božje
v bornem hlevu.

Dete božje, sladko spavaj!
Sanjaj o begunstvu našem
v daljnem, tujem, hladnem svetu
- med tirolskimi gorami ...

Dete se je prebudilo,
Dete božje v jasliah bornih
se je toplo nasmehnilo
s kota skromne, tihe izbe ...

Crtačica:

SPOMINZI

Luna je prijetno osvetljevala zimsko pokrajino pred menoj. Bil sem na straži, toda moja misel se je mudila doma, v toplem družinskem krogu, pri jaslicah ...

Vsi so sedeli okrog jaslic: mati, oče in brat. Na obrazih sem jim bral poleg veselja tudi bol, da me ni med njimi.

Oče je ugasnil luč. Le svečka pred Jezuškom v jasliah je brlela. Nato so zapeli tisto prelepo božično pesem: Sveta noč, blažena noč ...

Duša se mi je utapljala v prijetni otožnosti.

"Ta, ta, ta... Zzzz..."

Mimo ušes so mi zažvižgale kroglice in me prebudile iz sanj bozične noči.

Komaj sem javil postojanki, že je završalo za mojim hrbtom in prva mina je peklensko zagrmela.

Pretrsko me je v dno duše. Niti v skrivnostni sveti noči sovražnik ne da miru. "Rop, požig, umor ..."
Tudi nocojšnjo noč, ko so angelci zapeli na betlehemskih poljanah: "Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!"

Na vseh straneh je treskalo in hreščalo. Toda fantje so se dobro držali in krepko zavračali podivjano tolpo, ki je kmalu prenehala z neuspelim ognjem in izginila v noč.

Nisem imel več straže. Vendar sem ostal za okopom in do jutra strmela v zvezdasto nebo ...

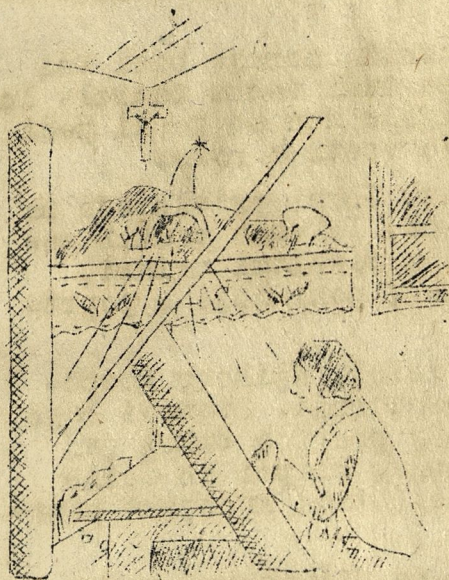
Naši prazniki

Regunci smo.

Brez doma in brez domovine
po tujih krajih romamo,
kjer dan za dnem nam v boli mine,
Spoznanja naša grenka so ...
Izgubili izpod rodne strehe
nikjer miru ne najdemo,
ne najdemo nikjer utehe ...

Glej, bliža sveti se večer:
Prišel bo Jezušček v barake.
Kar nismo našli še nikjer,
to - brat in sestra - hrani zate.
Podaril nam bo sveti mir ...
V življenju On bo z nami hodil
in preko vseh težav, ovir,
nas bo v deželo našo vodil.

Franc: BOŽIČ na Gorenjskem

akor se je sveta božična skrivnost odigravala v samotnem hlevčku, tako so tudi naše božične navade tihe, navezane le na toploto doma in družine.

Glavni božični poudarek nosijo jaslice. Papirnate jaslice so se pri nas umaknile plastičnim, živim jaslicam, ki smo jih fantje napravili sami. Čeprav so bili pastirci nekoliko okornejši in ovčke ne preveč podobne pravim, vendar so se nam zdele mnogo lepše in stvarnejše.

V ponavljalni šoli nam je učitelj pokazal izdelavo pastircev iz mavca. Potem smo pa kar tekmovali, kdo si bo postavil lepše jaslice. Prvi kipci se nam sicer niso najbolj posrečili, toda po nekaj letih so vse podobe sv. Družine, pastircev in ovčic s hlevčkom vred ostale tudi med prazniki na podstrešju. Njihovo mesto v kotu nad mizo so prevzele nove jaslice,

domače delo iz mavca ali lesa.

Bogek, ki je preko leta kraljeval s kota, se je moral umakniti. Jaslice so izpolnile ves kot. Polico smo povečali z desko, ki je segala od enega okna do drugega.

Jaslice so morale biti gotove vsaj dva dni pred svetim večerom, da so ženske mogle po hiši pospraviti in počediti. Delali smo jih vedno sami fantje izpod šestnajst let in nikomur drugemu nismo pustili blizu.

Sveti večer... Po avemariji gospodar pokadi in med glasno molitvijo blagoslovi vse hišne prostore. Začne v kuhinji, kjer nagrebe v star lonec žerjavice, na katero vsuje nekaj zrnca kadila. Najprej pokadi stanovanjske prostore, nato hleve in shrambe. Med kajenjem moli v čast novorojenemu Detetu sveti rožni venec, družina pa mu med kropljenjem z blagoslovljeno vodo glasno odgovarja. V hiši pred jaslicami še enkrat nasuje kadila na žerjavico, da se po vsej sobi razlije prijeten vonj, kakor v farni cerkvi med blagoslovom.

Ko še nismo imeli elektrike, smo vse luči, ki so ta večer gorele v hiši, prižgali neposredno od žerjavice. Zdaj pa z žerjavico prižgemo samo svečki, ki gorita pri poprtnjaku.

Poprtnjak je hleb, ki mora biti ta večer na mizi in ga družina je na božič, novo leto in sv. tri kralje. Te dneve ga mora dobiti vsak gost, ki obišče hišo. Pa tudi zivina v hlevu in svinjaku ga je deležna.

Po mrzli večerji, pri kateri smo navadno jedli suhe hruške, solato in kruh, (tudi Marija in Jožef nista dobila v Betlehemu nič topljega!) poklekne vsa družina pred jaslice in moli vse tri dele rožnega venca.

Luč na sveti večer v hiši ne sme ugasniti, da "Marija vidi

povijati svoje Dete."

Po molitvi se otroci razidejo po vasi ogledovat jaslice, odrasli pa ostanejo doma in si pripovedujejo vesele zgodbe, zakaj ta večer ne sme biti nihče žalosten. Razen enega, ki varuje dom, gredo vsi k polnočnici. - - -

Na sveti dan, ki velja za največji praznik, morajo biti vsi otroci samo doma. Niti k sosedu ne smejo, pa tudi vaška zamrzla luža ostane ta dan prazna. Tudi odrasli prebijejo dan ob topli peči v sladkem brezdelju. Le nabožno knjigo smejo vzeti v roke.

Sv. Štefan pa je praznik fantov in deklet. Godci privlečejo na dan svoja glasbila, ki so počivala ves advent. Iz vseh vaških gostilnic se oglase njihovi glasovi, pomešani z veselimi vriski.

Sol, ki jo ta dan blagoslavlja sv. Cerkev, pokladajo s poprt-njakom živini, da bi jo varovala bolezn.

Sv. Janez Evangelist : dan hlapcev in dekel. Njihovo gospodarsko leto je zaključeno. Posli menjajo gospodarja. Zvonovi baje pojo ta dan : "Cunje vkup, cape vkup ..." Vsaj pravijo tako; jaz jih še nisem slišal. Gospodarji vozijo skrinje, hlapci in dekle pa gredo v Kranj, kjer so polne vse gostilne. (Stara kranjska nava-da!) - - -

Obred kajenja in kropljenja po hiši se na Silvestrov večer ponovi. Le sv. rožni venec se moli v drug namen, namreč: v zahvalo za srečno preteklo in za blagoslov v prihodnjem letu.

Tudi na predvečer sv. treh kraljev pokadi gospodar vse svoje imetje. Na vsaka vrata napravi s kredo tri križe. Na hišne duri pa še posebno lepo napiše :

+
19 - G + M + B - 46

V tednu med novim letom in praznikom Razglašanja pa hodijo po vasi trije kralji. Pri vsaki hiši se ustavijo in zapoje pred ja = slicami :

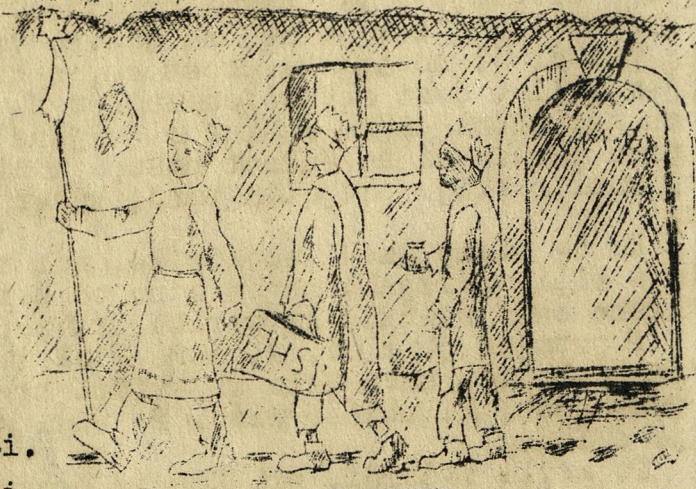
Mi smo prišli,
kralji trije:
Gašper, Miha, Boltežar.

Eden je črn,
drug je mlad,
ves je oportan,
ves je zlat.

Boltežar ta zaden gre,
k' črno lice ima.
Tacega zamorca
pobeden ne pozna.

Ena zvezda gori gre ...
Kaj pa to pomeni ?
Ker, ker, ker
v štalici pa Jezušček leži.

Na kolenčka smo pokleknili
in darovali mira,
kadila in čistega zlata.

Dečki - kralji so oblečeni v ženska krila. Na glavah imajo lepo okrašene papirnate krone. Prvi, Gašper, nosi ~~vezdo~~ repatico, drugi, Miha, velik cekar, tretji, Boltežar, pa puščico. Vsaka go = spodinja jim da za plačilo, ker so njej in vsej družini voščili srečo ter zapeli pred jaslicami, velik kos kruha in nekaj denarja.

Tako praznujemo božične praznike v okolici Kranja. Mnogo lepih običajev je ljudstvo že opustilo, mnogo pa jih med narodom še živi in bodo živel vse dotlej, dokler bo naš narod živel na zemlji in ne bo pozabil Boga.

Slovensko begunsko dijaštvo našega taborišča se udeležuje tudi na odrskih deskah. in je že nekajkrat razveselilo občinstvo z lepo uspešnimi prireditvami.

Po prijetno domači akademiji ob koncu šolskega leta dne 6. septembra, ki je izzvenela v znani študentovski : Gaudeamus igitur, so pričeli pod vodstvom g. dr. Žagarja pripravljati prvo resnejšo stvar. Dne 15. oktobra so begunci doživljali v taboriščni dvorani dijaško dramo "L u č z g o r a". Predstava je žela velik uspeh. Mladi igralci so se vživeli v svoje vloge in lepo prikazali borbo med dijaštvom, kjer zmaga Hinko s svojimi katoliškimi načeli, sklene postati duhovnik, a se končno ponesreči v tirolskih gorah. Ni bilo gledalca, ki bi ga Hinkova zgodba ne ganila.

Dijaki so morali na željo občinstva igro ponoviti dne 28. oktobra.

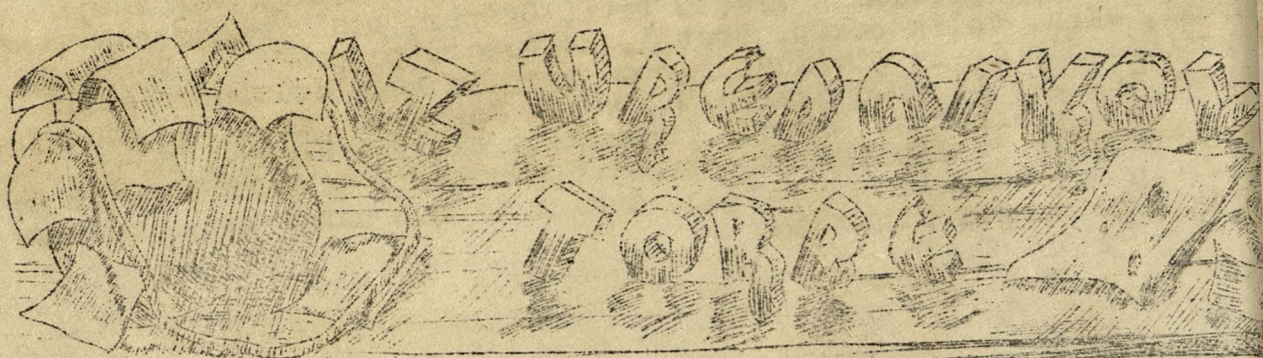
Tudi ž a l n a s v e č a n o s t za slovenskimi vojnimi žrtvami dne 6. in 11. novembra je bila delo begunske dijaške mladine, je s tem lepo počastila spomin na soborce, ki so za vero in dom dali svoje življenje. Pohvaliti moramo izvirnost dijakov pri organizaciji odra, ki je bila kljub pomanjkanju sredstev izredno lepo izgotovljena.

Dijaštvo je nastopalo pod okriljem Višješolske Marijine konvencije. Dne 9. novembra pa je ustanovilo posebno igralsko družino "Mladinski oder", ki jo vodi g. dr. Žagar. Krožek ima moški in ženski odsek. Oba se bosta trudila čim večkrat priti na odrske deske. Prepričani smo, da je to tudi želja vseh obiskovalcev taboriščnega gledališča.

O delu "Mladinskega odra" v decembru pa drugič.

A.T.

"Ne bojte se; zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod." (Lk 2, 10 - 12.)

Ze ves čas begunstva je slovenska srednješolska mladina pogrešala svoje glasilce. Končno pa so se le uresničili načrti mladih moči.

Naše "Cvetje v tujini" je prvič odprlo svoje pisane cvetove. Komu? Predvsem nam samim. Nam je namenjeno, ker smo ga mi natrgali in povezali v šopek, skromen sicer, a vendar domač.

Vesel sem jemal v roke prve cvetke - prispevke dijakov in dijakinj za božično številko, ki naj nam nudi o praznikih vsaj nekaj uric prijetnega branja. Nekateri sestavki so me prijetno iznenadili, iz drugih pa sem razbral rahlo bojazen dijaka, ki je poleg slovenskih šolskih nalog morda prvič poskušal napisati svoje misli. Prav je in lepo, da si se ojunail, prijatelj! Brez prvega koraka tudi drugega ne bo. Saj list je naš in - tvoj.

Čuditi sem se moral mladim risarjem. Skrbeli bodo za pestrost našega lista, poživljali sestavke dijakov in izboljševali svoje talente.

Sotrudnikom prve številke se zahvaljujem za prispevke. Vso srednješolsko mladino prosim, naj po svojih močeh sodeluje. Le tako bo list dosegel svoj namen: utrjevati dijaško skupnost, nuditi dijaštvu možnost vaje branju in obenem pokazati vsem, da hočemo postati dobra in delovna inteligenca, ki bo narodu v ponos in poročstvo lepše bodočnosti.

Kakršnekoli prispevke oddajte v baraki XXII/2 in sicer za prihodnjo številko, ki bo izšla v sredini januarja, najkasneje do prvega istega meseca.

Vsem dijakom, zlasti sotrudnikom, želim blagoslovljene praznike, in srečno novo leto, ki naj nam prinese pravičen mir in vrnitev v ljubljeno domovino!

Urednik.

ODGOVORI:

"Alenka" - Bom priob prihodnjič. Pošljite še kaj!

"Justi" - Za vas velja isto.

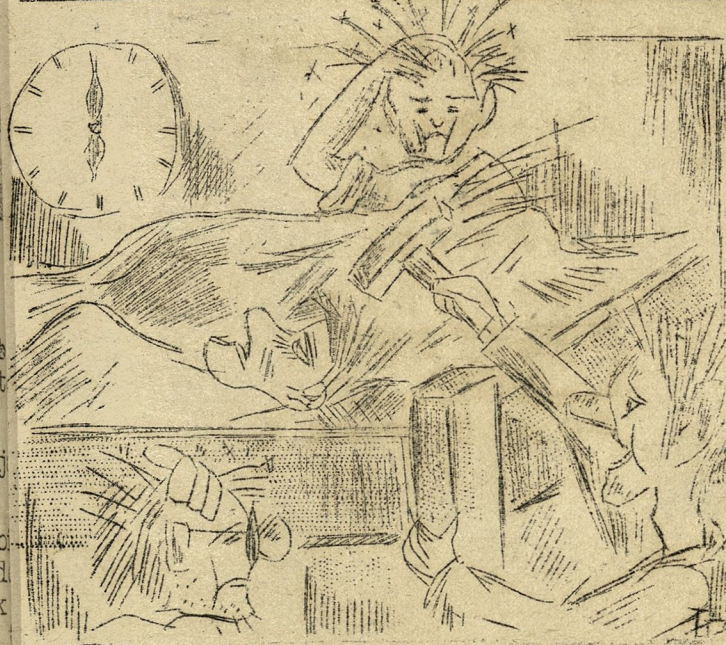
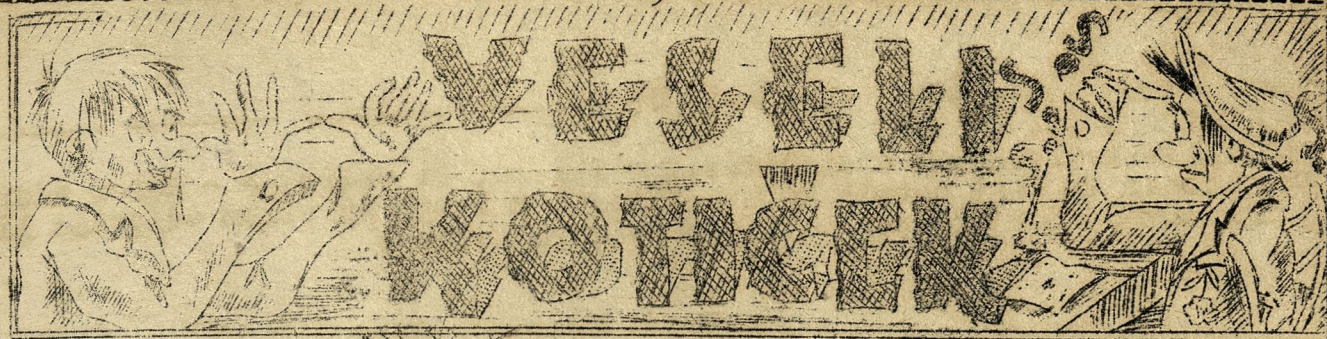
"Anica" - Vesel sem b vaših nasvetov gled mis.člankov. Na vsak čin moramo skrbeti za to. Kakor vidite, že v prvi številki. Zaradi tega je moral pasti vaš sestavek. Šljite še kaj, če le mogoče ne v obliki črtice!

"Helena" - Zaradi pomanjkanja prostora nisem mogel objaviti. Pošljite še kaj!

Isto velja za "Marijo" in "N.T."

"Kešrav" - Vaša uganba "Čudni verzi" se mi zdi prelahka.

Pri delu res delaj. Tvoj študij ne sme biti menko potikanje malarnega duha po snovi, ki se je komaj narahlo dotakne. Postati mora gumna pot gorečega raziskovanja, močne prizadevnosti, pot k idejam, ki jim moramo priti do dna in ki jih hočemo obvladati. (Goossens.)

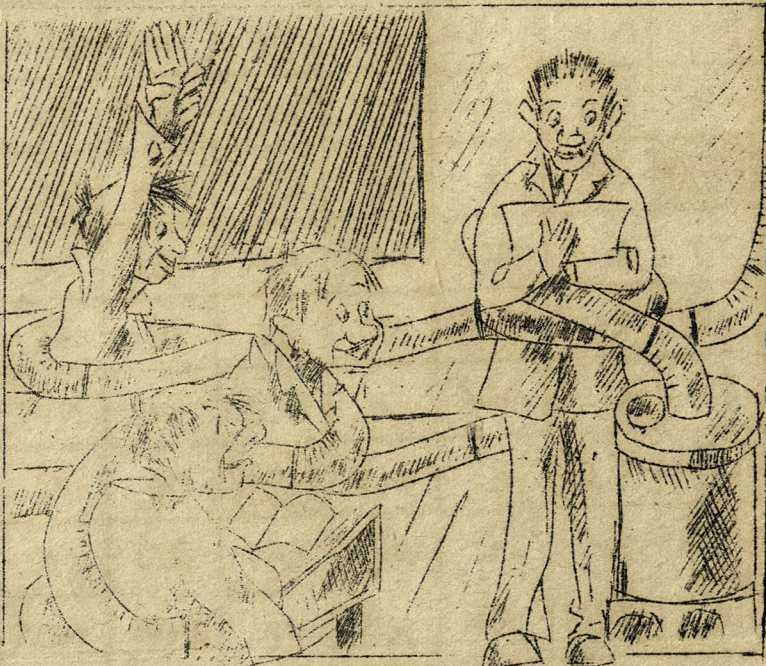

PEGGEŠKI KONVIKT SI
JE OMISLIL
"URO BUDILKO"

Profesor fizike razlaga
v osmem razredu sublimacijo.
"Poznamo nekatera telesa,
ki prehajajo v plinasto sta-
nje naravnost iz trdnega. Na
primer ..."

"Tobak, gospod profesor!"
ga prehití vneti oboževalec
božje travice.

BEGINSKA "CENTRALNA KURJAVA".....

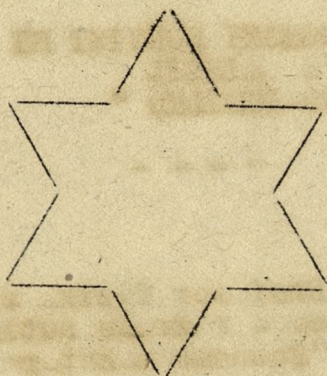

... V resnici

... in "velikih" željah
dijastva

Z V E Z D A ...

... je sestavljena iz dvanajstih vžigalic, ki oklepajo - kakor vi šest topih in šest ostrih kotov. Napravi z istim številom vžigalic pri katerem bodo oklepale dvanajst pravih kotov !

PA SE ENA RACUNSKA !

ha - fh = hc

dh + de = gc

ec X c = he

POSETNIKA :

 BRANKO MET
KANADA

Kaj je ta gospod. ?

KONJICEK :

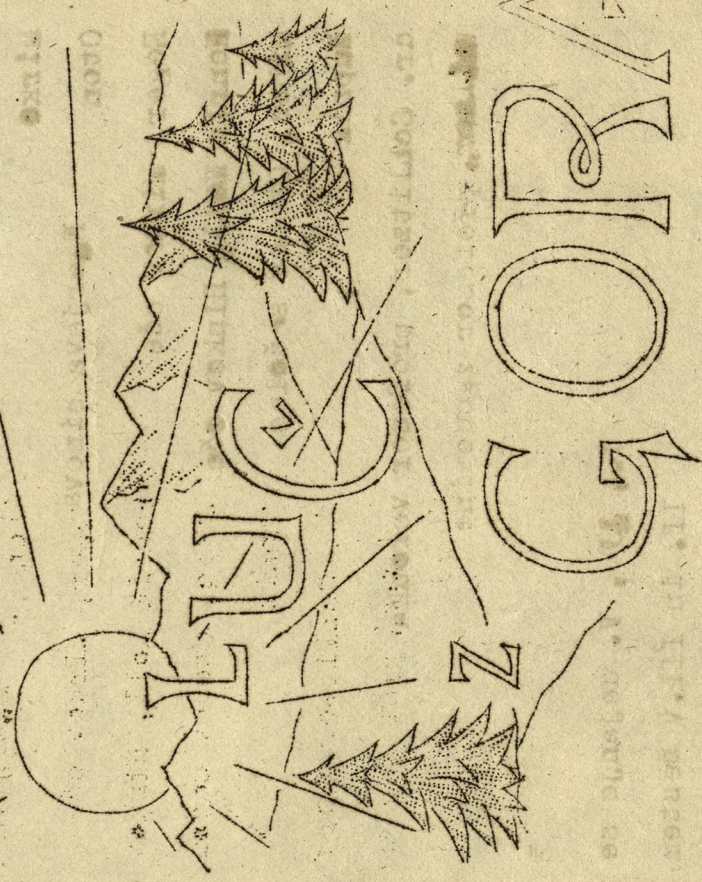
SVE		IE	SVE	RA	GOS	VAJ	CE	V	ZEM		TE
SPI	NIK	TA	LI	DE	NAM	DOST	PO	SPA	BOŽ	TAM	NI
NOČ	TET	TA	POL	NO	NOČ	TE	SPA	LJI	HLEV	DE	JE
	ŽE	ŠE	TE	GE	VAJ	PE	KO	DA	FOM	GREŠ	
O	BLA	NOČ	NOČ	NA	JOČ	TE	DE	CU	RA	V	MO
VSE	RE	SLAD	AN	DE	JE	ŽE	VA	SLAD	SLA	ŽE	ŽI
ŽE	SI	NOČ	IE	BLA	SVE	MIR	VAR	DOST	LE	PO	JAN
LJI	ČLO	IE	KO		DE	DE		VE	JO	ŠLA	NA
ZDAI	NA	ŽE	NA	TA	RO	CA	LJU	BLA	NOČ	LIH	K-N
LE	ZEM	VEK	JEN	VI	DEM	NOČ	LI	Z	JE	ŽE	PR

R e š i t v e , ki bodo po možnosti nagrajene, pošljite uredniku (Baraka XXII/2) najkasneje do 1. januarja. Priporočamo se tudi za kakoli izvirne uganke.

Mladinski oder -fantovski odsek

Peggez

WEISSER - Dr. Zagor

Drama v šestih dejanjih.

Predstava dne 31.1.1946 ob 8

PREDSTAVA 9.

O S E B E :

REŽIJA: Dr. Ing. Zagar.

Hinko Moll, Mirkov bratranec

Mirko

Oton Egerjeva sinova

Eger, Mirkov oče

Henrik Moll, Hinkov oče

Mihec, Otonov sošolec

župnik

dr. Schlitzer, profesor verouka

~~Milker~~, profesor zgodovine

Berner, voditelj kluba
Rutmeier, klubovec

Höhlz

Gill kongreganisti

Weimann

Resiner

Dorer

klubovca

šolski sluga

zbor cičjakov

=====

I., ~~IV~~, V. dejanje se vrši na Egerjevem domu na Dunaju,

II. in III. v šestem razredu dunajske gimnazije

VI. na Mollovem domu v Tirolah.

Spored 10 gr.